

सहकारी विभागको २०७७ वैशाख १ देखि आषाढ मसान्त सम्मको संक्षिप्त
(जानकारी) कार्य विवरण

१. निकायको स्वरूप र प्रकृति

नेपाल सरकार (संघीय) प्रशासनिक नियामक निकाय

२. निकायको काम कर्तव्य र अधिकार

- सहकारीताको विकासका लागि राष्ट्रीय नीति तर्जुमा तथा कार्यान्वयन पुनरावलोकनमा मन्त्रालयलाई सहयोग पुऱ्याउने,
- सहकारी संघसंस्था तथा बैड्हहरूको अनुगमनका लागि नेपाल राष्ट्र बैंकसँग समेत समन्वय गरी मापदण्ड, कार्य विधि, निर्देशिकाहरूको विकास गरी मन्त्रालयबाट स्वीकृत भएबमोजिम कार्यान्वयन गर्ने,
- सहकारी संघसंस्थाहरूको नियामक निकायको हैसियतमा सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण सम्बन्धी कानूनको कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- सहकारी ऐन, नियमावली तथा मन्त्रालयबाट स्वीकृत कार्य विधि बमोजिम अन्तर प्रादेशिक सहकारी संघसंस्था तथा बैंकहरूको निरन्तर अनुगमन गरी आवश्यक सुधारका लागि निर्देशन दिने
- अन्तर प्रादेशिक रूपमा ठूला आयोजना संचालन गर्न स्थापना हुने विशिष्टीकृत सहकारी संघहरूको दर्ता अनुमति तथा नियमन कार्य गर्ने,
- स्थानीय तह तथा प्रदेश सरकारसँगको समन्वयमा एकीकृत सहकारी व्यवस्थापन सूचना प्रणालीको माध्यमबाट सहकारी सम्बन्धी राष्ट्रिय तथ्यांक व्यवस्थापन गर्ने,
- राष्ट्रिय सहकारी महासंघ तथा केन्द्रीय सहकारी संघहरूसँगको समन्वयमा सहकारी क्षेत्रमा सुशासन कायम गर्न आवश्यक कार्य गर्ने,
- स्थानीय तह तथा प्रदेशस्तरका सहकारी संघ संस्थाहरू नियमन तथा प्रवर्धन क्षमता अभिवृद्धि गर्ने कार्य गर्न आवश्यक विषयगत दिग्दर्शन, नमूना निर्देशिका, कार्यविधि तर्जुमाका साथै जनशक्ति विकासका लागि कार्य गर्ने,
- सहकारी विकासका क्षेत्रमा स्थानीय एवं प्रदेशस्तरमा भएका सहकारीका असल अभ्यासको अभिलेखिकरण गरी अनुभव आदान प्रदानको माध्यमबाट सहकारिताको गुणात्मक विकासमा योगदान गर्ने,
- विपन्न, ग्रामीण महिला, अपांगता भएका व्यक्ति, मुक्त कमैया, मुक्तहलिया, भुमीहिन कृषक, बेरोजगार, श्रमिक र दलित तथा अल्पसङ्घयक जनजाति समेतका सीमान्तकृत समुदायलाई सहकारीको माध्यमबाट व्यवसायिक र आत्मनिर्भर बनाउन पहल गर्ने,
- सहकारी व्यवसाय, अन्तर सहकारी कारोबार तथा कृषि उपजको मूल्य शृङ्खला विकासका आयोजनाहरूलाई सहयोग पुऱ्याउने,

- सहकारी शिक्षा तथा तालिम क्रियाकलापहरूको तर्जुमा सञ्चालन तथा विस्तारका कार्यहरूको समन्वय गर्ने,
- सहकारी संस्थाहरूको विकास, सहकारी सिद्धान्त, मूल्य मान्यताहरूको प्रचलन तथा सहकारी संस्थाहरूमा सुशासन कायम गराउनका लागि आवश्यक पहल गर्ने,
- सहकारी क्षेत्रमा वित्तीय सुशासन कायम गरी प्राथमिकताका क्षेत्रमा स्रोत परिचालन गर्ने प्रोत्साहित गर्ने,
- सन्दर्भ व्याजदर निर्धारण र पालना गराउने,
- वित्तीय समस्यामा परेका सहकारी संघसंस्थालाई आवश्यकतानुसार समस्याग्रस्त घोषणा गर्न सिफारिश गरी शेयर सदस्यहरूको बचत, शेयर रकम लगाएतका सम्पति सुरक्षण गर्ने/गराउने,
- सहकारी संघसंस्थाहरूको एकीकरण, विभाजन, कार्यक्षेत्र पुनर्निर्धारण, खारेजी, विघटन तथा लिकिवडेटरको नियुक्ति सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- सहकारीका ३ वटै आयामको विकास र प्रवर्द्धनमा कार्य गर्ने/ गराउने ।

३. निकायमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण

- नेपाल प्रशासन सेवा रा.प. प्रथम श्रेणीका अधिकृत रजिष्ट्रार को नेतृत्वमा ३० जना कर्मचारीको स्वीकृत दरवन्दी ।
- प्रशासन तथा सहकारी प्रवर्द्धन शाखा, अनुगमन तथा मापदण्ड शाखा, आर्थिक प्रशासन तथा श्रोत परिचालन शाखा र तथ्याङ्क तथा वित्तीय विक्षेपण शाखा गरी ४ वटा शाखा रहेका छन् ।

४. निकायबाट प्रदान गरिने सेवा

- सहकारी नीति नियम तर्जुमा तथा ऐन कानूनको कार्यान्यनमा सहजिकरण गर्ने
- सहकारीका ३ वटै आयाम (नियमन प्रवर्द्धन र प्रशिक्षण) को विकास र विस्तारमा केन्द्रित

५. सेवा प्रदान गर्ने निकायको शाखा र जिम्मेवार अधिकारी

- प्रशासन तथा सहकारी प्रवर्द्धन शाखा, उपरजिष्टार श्री सुरेन्द्रराज पौडेल,
- मापदण्ड तथा अनुगमन शाखा, उपरजिष्टार चोमेन्द्र न्यौपाने,
- आर्थिक प्रशासन तथा श्रोत परिचालन शाखा, उप सचिव (लेखा) सुर्य प्रसाद अर्याल

।

६. सेवा प्रदान गर्दा लाग्ने दस्तुर

कुनै दस्तुर नलाग्ने

७. निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी

- टिप्पणी र आदेश
- शाखा अधिकृत → उपरजिष्टार → रजिष्ट्रार

८. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी

उप रजिष्ट्रार चोमेन्द्र न्यौपाने (गुनासो सुन्ने अधिकारी)

९. सम्पादन गरेको कामको विवरण

बन्दावन्दीको समय धेरै (२०७७ वैशाख जेष्ठ) नियमित काम नभएको

- बन्दावन्दी बश्चात (२०७७ वैशाख र जेष्ठ) नियमित कार्य भएको ।
- गुनासो सुनुवाई देखि अध्ययन अनुसन्धान समेतका कार्य भएका ।

१०. सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम र पद

डा. टोकराज पाण्डे (रजिष्ट्रार) प्रमुख ।

सुरेन्द्रराज पौडेल (उप रजिष्ट्रार) सूचना अधिकारी ।

११. ऐन नियम विनियम वा निर्देशिकाको सूची

- माग गरेको अवधिमा नभएको/ सहकारी संस्थाहरुलाई परिपत्र, निर्देशन जारी गरिएको ।

१२. आम्दानी खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अध्यावधिक विवरण

२०७७ साल बैशाख १ देखि आषाढ मसान्त सम्मको जम्मा खर्च रु. ६०७९८०५०.६०

१३. तोकिए बमोजिमका अन्य विवरण

नभएको

१४. अधिल्लो आर्थिक वर्षमा कुनै कार्यक्रम वा आयोजना सञ्चालन गरेको भए सोको विवरण नभएको

१५. वेबसाईट भए सो को विवरण

www.deoc.gov.np

१६. प्राप्त गरेको बैदेशिक सहायता ऋण अनुदान एवं प्राविधिक सहयोग र सम्झौता सम्बन्धी विवरण

नभएको

१७. संचालन गरेको कार्यक्रम र सो को प्रगति प्रतिवेदन नभएको

१८. बर्गिकरण तथा संरक्षण गरेको सूचनाको नामावली र त्यस्तो सूचना संरक्षण गर्ने तोकिएको समयावधि

त्यस प्रकारको सूचना नभएको

१९. सूचना माग सम्बन्धी निवेदन र सो उपर सूचना दिएको विषय

- लिखित निवेदन प्राप्त नभएको/टेलिफोनबाट माग गरेका सूचनाको तुरन्त जानकारी गराइएको
- अग्राधिकार दिनु पर्ने विषय भएमा विद्युतीय माध्यमबाटै ससुचित गराउने गरिएको

२०. सूचना अन्यत्र प्रकाशन भएका वा हुने भएको भए सो को विवरण नभएको ।